

VELFÆRD FOR ALLE

Hvordan forestiller vi os fremtiden i vort land om tyve eller halvtreds år? Hvordan vil vore levevilkår være på den tid? Og hvilke muligheder har vi?

En af mulighederne er i hvert fald: den betingelsesløse basisindkomst. Ideen bag er ganske enkel:

Staten betaler til alle borgere en beskedent, men tilstrækkelig indkomst, hvortil der ikke er knyttet nogen form for betingelse. Det er derefter op til enhver at tjene mere.

Igennem århundreder har tanken herom levet. Det er dog først i de seneste årtier, at man i bredere kredse er begyndt at diskutere emnet. Baggrunden må ses i sammenhæng med de sociale problemer, som stadigt tydeligere har manifesteret sig.

Nogle ser i tanken en mulighed for at kunne bekæmpe arbejdsløshed og armod: de anser den betingelsesløse grundindkomst som en umistelig ret, som skal garanteres af staten. Andre betegner idéen som forrykt, økonomisk uladsiggørlig og etisk forkasteligt: de mener, at man én gang for alle skulle kaste tanken på historiens mødding og glemme den så hurtigt som muligt.

Dog – hvorom drejer sagen sig i realiteten?

Argumentet, at en grundindkomst er ikke til at finansiere, er gendrevet gennem en lang række finansieringsmodeller. Herefter er der kun det spørgsmål tilbage, om det kan tillades, at vi ikke længere behøver at arbejde for opfyldelse af vore grundlæggende behov.

Fordelene vil være til at tage og føle på: mennesket i en sådan stat vil være fri for bekymringer om eksistensgrundlaget. Enhver vil have de samme startbetingelser, hvad angår mulighederne for at lære, at videreudanne sig og at blive aktiv efter eget ønske.

Erhvervslivet vil profitere, fordi borgerne vil råde over den indkomst, der er nødvendigt for at købe de udbudte varer. Ved hjælp af disse indtægter, vil virksomhederne kunne betale løn til deres medarbejdere.

Hvor er det så, at problemet ligger?

Argumentet imod den ubetingede og umistelige grundindkomst, som bruges af politikerne, er, at de ikke tror, at menneskene ikke kan kontrolleres, uden at man påfører dem angst og bekymringer.

Modargumentet fra erhvervslivets side er, at en sådan grundindkomst vil have uheldige virkninger for arbejdsmarkedet og de ansattes adfærd: de frygter, at arbejde, som ingen har lyst til at udføre, må betales med en højere løn end i dag for at få nogen til det..

Er der en genvej?

Jo flere mennesker der interesserer sig for tanken om grundindkomst og diskuterer dens følger, og jo flere mennesker, der kan forestille sig en stat, en verden med en grundindkomst og som reelt begynder at se ensådan som en ønskelig fremtid, desto mere sandsynlig bliver den. Og til dét formål skal man lære denne ide bedre at kende og forstå den.

Derfor: oplysningsindsatser og åbenhed overfor nye ideer!

